

DEBATT

KRONIKK: 6000 tegn inkl. mellomrom.**HØVEDINNLEGG:** 3000 tegn inkl.

mellomrom. Legg ved portrettfoto.

SIDEINNLEGG: 2300 tegn inkl.

mellomrom.

REPLIKK: 1600 tegn inkl. mellomrom.Send innlegg til debatt@dagbladet.no**MARTINE
AURDAL**Debatt- / og kronikkansvarlig
mau@dagbladet.no**AMANDA
SCHEI**asc@dagbladet.no**ANDREAS
ØKLAND**aok@dagbladet.no**GRETE
FURU**gfu@dagbladet.no

5

Vard har inngått en bindende avtale om bygging av to cruiseskip for Viking Cruises. Kontrakten er verdt 5 milliarder kroner.

Avtalen med Viking Cruises inneholder også en opsjon på ytterligere to skip, skriver Sunnmørsposten. Intensjonsavtalen ble kjent i april, men er nå gjort bindende.

Skipene skal etter planen designes av Vard Design i Ålesund og leveres fra ett av selskapets norske verft i 2. kvartal i 2021 og 2022. Skrogene skal etter planen bygges i Romania.

(NTB)

RADIKALE IDEER

HYR DIN EGEN INN

Innvandring er blitt den nye konfliktlinjen i våre samfunn og frontene er harde. Folk må kunne tjene på innvandringen om de skal støtte den.

KRONIKK

AKSEL BRAANEN STERRI
Fast spaltist i Dagbladet

Den innvandringsliberale fløyen omtales som naive elitister som setter utlendinger foran sliterne i eget land. Innvandringsmotstanderne portretteres til tider som reaksjonære rasister. Konflikten er imidlertid ingen nødvendig følge av innvandringen, men et produkt av en mislykket innvandringspolitikk. Problemet er at folk flest ikke opplever at de tjener på innvandringen, og delvis har de rett i det. Slik trenger det ikke være. Arbeidsinnvandring kan nemlig gjøre oss alle bedre stilt. Når ressurser, om det er snakk om kapital eller arbeid, flyttes dit de kan gjøre mer nytte for seg, blir vi rikere. Å fordele kapital-ressursene bedre innad i et land var bakgrunnen for forslaget om en radikal formuesskatt, som diskutert i forrige ukes artikkel.

GRUNNET EN STOR internasjonal innsats, er det i dag få barrierer som begrenser flyten av kapital, varer og tjenester. Og mange økonomer mener det er få gevinster å hente på å redusere tollmurene ytterligere. Barrierene for den frie flyten av arbeidskraft, er derimot betydelige. Det gjør at gevinstene som kan komme fra en bedre fordeling av arbeidskraften, i stor grad fortsatt er urealiserte. Men skal vi ha håp om å realisere slike verdier, må folk flest se at de også tjener på innvandringen. En måte å sikre at inntektene fra arbeidsinnvandringen tilfaller hele folket, er å opprette

en auksjon, hvor potensielle arbeidsinnvandrere kan by på arbeidstillatelser, slik Chicago-økonomen Gary Becker foreslo i et foredrag i 2010 (se pdf). Inntektene kan gis som en borgerlønn til folk flest eller finansiere offentlige goder. Beckers forslag skaffer inntekter, men tar ikke høyde for at vellykket integrering krever mer enn å bidra i arbeidslivet. Vi trenger en måte å sikre at innvandrerne ønskes velkommen i lokalsamfunnet.

ERIC POSNER OG GLEN WEYL foreslår derfor i boka «Radical Markets» en enda mer radikal modell. De vil inkludere borgerne mer direkte ved å la dem konkurrere om å hyre én innvandrer hver. Det innebærer å inngå en arbeidsavtale med en potensiell arbeidsinnvandrer, hvor du forplikter deg til skaffe bo og arbeid, og garantere for en årlig lønn. Du står ansvarlig om du ikke lykkes med dette. Om du er selvstendig næringsdrivende får du merverdien arbeideren skaper i bytte. Om du skaffer annet arbeid får du en andel av lønnen fra arbeidsgiver. Det fungerer altså ganske likt dagens au pair-ordning, bare at ordningen vi diskuterer her skaffer inntekter, ikke hushjelp. Slik kan vanlige folk få muligheten til å tjene penger på å slippe inn flere innvandrere.

For at et slikt system skal kunne realisere verdier for alle, må innvandrerne få lov til å jobbe under tariffen. De kan heller ikke ha krav på de samme velferdstjenestene som borgerne. De skal imidlertid beskyttes av de samme reglene for helse-, miljø- og sikkerhet. Ordningen vil selvfølgelig møte motstand. Fagbevegelsen vil trolig mene at en slik ordning vil bidra til «sosial dumping» i det norske arbeidslivet. Det er sant at mange innvandrere vil jobbe til lavere lønninger enn nordmenn, men de vil likevel tjene mye mer enn de ville gjort i hjemlandet. Og siden innvandrerne kan jobbe under minstelønna vil det skape rom for å hente hjem industri til rike land,

LØSNING: Å opprette en auksjon, hvor potensielle arbeidsinnvandrere kan by på arbeidstillatelser, skriver Aksel Braanen Sterri.
Foto: apiguide / Shutterstock / NTB Scanpix

noe som vil kunne skaffe mer givende og bedre betalte jobber for norske arbeidere.

RADIKALE IDEER

Det er andre artikkel av fem der Aksel Braanen Sterri vil presentere ideene fra boka «Radical Markets».

«VANLIGE FOLK KAN FÅ MULIGHETEN TIL Å TJENE PENER PÅ Å SLIPPE INN FLERE INNVANDRERE.»

UANSETT VIL arbeidsinnvandringen skape økt aktivitet i økonomien og dermed skape mer etterspørsel etter arbeidskraft enn den erstatter. Dette forklarer også hvorfor forskningen tyder på at arbeidsinnvandring legger svært begrenset press på lønningene til majoritetsbefolkningen. Frykten for sosial dumping er derfor overdrevet. Noen vil imidlertid mene at mer innvandring vil utgjøre en trussel mot norsk kultur. Det kan ikke utelukkes. Men siden hver innvandrer er valgt av en nordmann er det grunn til optimisme. For det første vil nordmenn trolig hyre innvandrere de mener er mest kompatible med norsk kultur. Vi kan også håpe på en gjensidig tilpasning. Når en nordnorsk sesongarbeider huser en innvandrer i tomannsboligen for å tjene noen ekstra kroner, vil det nok ikke bli en umiddelbar suksess.